

‘NIEUWE DREIGINGEN VRAGEN OM EEN STRATEGISCHE BLIK’

Door de coronapandemie en de noodopvang van Oekraïense vluchtelingen hebben de veiligheidsregio's zich in hoog tempo geprofessionaliseerd in de aanpak van grootschalige en langdurige crises. Sinds september 2024 is **Hein van der Loo** voorzitter van het Veiligheidsberaad, het overleg van de voorzitters van alle vijftientig veiligheidsregio's. Hij ziet het Veiligheidsberaad als een stabiele gesprekspartner van het kabinet. Ook om te bepalen waar de veiligheidsregio's wel en waar ze niet van zijn.

Tekst | Frank Huizinga

Foto | Jeffrey Koper

Van der Loo ziet dat de veiligheidsvraagstukken aan het veranderen zijn. 'Voorheen hadden veiligheidsregio's vooral te maken met kortdurende rampen en crises, met een relatief lokaal effect. Tegenwoordig zien we meer complexe en langdurige crises die de regio overstijgen en de samenleving voor langere tijd kunnen ontwrichten. Nieuwe dreigingen - inmiddels ook van geopolitieke aard - vragen om permanente scherpte.'

Veiligheid is door dit kabinet als een van de speerpunten neergezet. Van der Loo: 'Ik vind de samenwerking met de bewindslieden op veiligheidsthema's

goed verlopen. Dit kabinet herkent de urgentie van nieuwe dreiging als oorlog, overstroming en cyberaanvallen, en ook de risico's daarvan voor vitale functies in bijvoorbeeld stroomvoorziening en medische zorg. Nieuwe risico's stellen ons dagelijks voor de vraag: zijn we voldoende voorbereid? Wat is daarbij de rol van onze veiligheidsregio's? En wat niet? Hoe staan we financieel gesteld om onze rol te kunnen invullen? Dan is het opmerkelijk dat er bezuinigingen op crisisbeheersing en brandweezorg op stapel staan. Dat past niet in onze ambitie om samen te bouwen aan een weerbare samenleving. Daar is juist een investering voor nodig.'

‘Het Veiligheidsberaad wil dat de hulpdiensten in ons land onverminderd hoge kwaliteit kunnen blijven leveren. We moeten de juiste voorbereiding treffen op nieuwe rampen en crises’, vervolgt Van der Loo. ‘Bezuinigen betekent het sluiten van brandweerposten en afscheid nemen van mensen. Nou, die blijven we keihard nodig hebben. Onze boodschap aan het kabinet is dan ook: We staan klaar om te helpen, maar dat kan niet gratis zijn.’

Kansen weerbaarheidsopgave

‘De veiligheidsregio’s zijn een cruciale partner in de maatschappelijke weerbaarheidsopgave’, vindt Van der Loo. ‘Nederland klaar maken voor eventuele schokken als die nieuwe dreiging werkelijkheid wordt. We staan voor de grootste ‘let-op’ sinds decennia. Daarom hebben we in het Veiligheidsberaad aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) gevraagd te onderzoeken op welke scenario’s en bijbehorende effecten de veiligheidsregio’s zich moeten voorbereiden en hoe onze aanwezigheid met ruim 20.000 medewerkers op 960 locaties daarbij kan helpen. En dat gaat verder dan het uitdelen van noodpakketten. Denk aan brandweerposten als landelijk dekkend netwerk van noodsteunpunten. Denk ook aan de coördinatie van informatiestromen. Hands-on hulp in dorpen en steden als onze militairen elders nodig zijn.’

Andere veiligheidsthema’s

Het Veiligheidsberaad komt vier keer per jaar voor bestuurlijk overleg bijeen. Twee keer per jaar sluiten de minister en staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan. Onderwerp van gesprek: De brandweer, geneeskundige hulpverlening, informatievoorziening en alarmering, meldkamers, bevolkingszorg en crisisbeheersing. Daarnaast zijn aan de strategische agenda van het Veiligheidsberaad de onderwerpen veilige energietransitie, digitale ontwrichting en klimaatveiligheid toegevoegd.

Brandweertzorg

Van der Loo: ‘De core business van de veiligheidsregio’s is de brandweertzorg in ons land. Wat ben ik trots op de gecombineerde inzet van professionals en vrijwilligers. Uniek in de wereld. Bij de brandweer variëren actuele thema’s van PTSS tot natuurbrandbestrijding en vuurwerkopslag. Zo heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte. Die regeling

zorgt voor een uniforme en dus betrouwbare behandeling van medewerkers die vanwege een traumatische aandoening uitvallen. Op het thema natuurbrandbestrijding laten analyses zien dat door langere droge periodes het risico op natuurbranden aanzienlijk is toegenomen. Hoe groot de impact van natuurbranden kan zijn, hebben we in de regio Los Angeles moeten zien. Natuurbrandbestrijding vraagt om een lange aaneengesloten inzetbaarheid en specifieke expertise van de brandweer. Maar ook om landelijke slagkracht, specialistische eenheden en regio-overstijgende coördinatie: forse investeringen dus.’

‘Ten aanzien van vuurwerkopslag hebben we als Veiligheidsberaad meermaals onze zorgen geuit over mogelijke explosies van consumentenvuurwerk dat ligt opgeslagen in bewoond gebied. Woonwijken moeten bomvrij zijn! Daarom hebben we het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat opgeroepen om tot landelijke maatregelen te komen en niet te wijzen naar plaatselijke verordeningen. Landelijke instructies in het belang van alle inwoners en de veiligheid van onze brandweermensen in het bijzonder. Nietsvermoedend blussen in de buurt van een vuurwerkopslag kan immers rampzalige gevolgen hebben.’

Werk aan de winkel

Nieuwe dreiging en risico’s vragen om een strategische blik. En om samenwerking. Van der Loo: ‘Zo is het. De veiligheidsregio’s kunnen het niet alleen. Bij rampen en crises moeten we er samen staan. De landelijke overheid, provincies, gemeenten en waterschappen. Bedrijven en instellingen, scholen, woningcorporaties, ziekenhuizen. Alle inwoners van ons land. Onderdeel van een strategische blik is keuzes maken en focus houden. De veiligheidsregio’s staan graag aan de lat in de aanpak van rampen en crises.’ ■

Hein van der Loo

Burgemeester Almere en voorzitter van het Veiligheidsberaad